

Samen maken we de toekomst

Verkiezingsprogramma PvdA Haarlem 2018-2022

Definitief concept

Verantwoording

Dit programma wordt vastgesteld door de Algemene Ledenvergadering van de PvdA Haarlem op 9 december 2017. Bij het maken, gebruikten we informatie van vele Haarlemmers. Er zijn huis-aan-huis gesprekken gevoerd met buurtbewoners. Er zijn stukken bekeken van belangenorganisaties en er is gesproken met vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties. Ter voorbereiding van het programma zijn er ook enquêtes gehouden onder PvdA-leden en andere Haarlemmers waaraan ongeveer 250 personen deelnamen. Al die opvattingen hebben ons een goed beeld gegeven van wat op dit moment belangrijke uitdagingen zijn in Haarlem. In dit verkiezingsprogramma staat hoe wij die uitdagingen willen oppakken.

Inhoud

1	Inleiding.....	3
2	Uitgangspunten.....	4
3	Onderwijs en werk in een stimulerende stad.....	5
3.1	Onderwijs.....	5
3.2	Economie en werk voor iedereen.....	6
4	Wonen en leven in een ongedeelde stad.....	8
4.1	Wonen.....	8
4.2	Leefbaarheid.....	10
4.3	Veiligheid.....	11
5	Zorg en armoedebestrijding in een behulpzame stad.....	12
5.1	Welzijn en zorg voor jong en oud in gemengde wijken.....	12
5.2	Armoedebestrijding.....	13
5.3	Vluchtelingen.....	14
6	Verkeer en vervoer.....	15
7	Duurzaamheid in een inspirerende stad.....	16
8	Sport en cultuur.....	18
8.1	Sport.....	18
8.2	Cultuur.....	18
9	Goed, degelijk en toegankelijk bestuur.....	19

1 Inleiding

Dit verkiezingsprogramma van de PvdA Haarlem is tot stand gekomen dankzij de betrokkenheid van veel Haarlemmers, leden van onze afdeling en organisaties uit de stad. Wij vinden dat in ons programma voorstellen staan die belangrijk zijn voor de komende jaren. Daarmee kunnen we met steun van de bewoners een verschil maken, net zoals we dat in de vorige periode hebben gedaan. We hebben in de afgelopen vier jaar veel bereikt voor de stad. Samen met de Haarlemmers hebben we ons ingezet voor een stad met meer banen, goede zorg in de buurt en betaalbare woningen in een veilige en prettige wijk.

In de afgelopen vier jaar heeft de PvdA onder andere de volgende tien zaken mogelijk gemaakt:

- Haarlem trok extra geld uit om te voorkomen dat kinderen in armoede opgroeien. Armoederegelingen kwamen volledig terecht bij de mensen die er recht op hadden.
- De gemeente sloot een lokaal Sociaal Akkoord met werkgevers en werknemers over meer banen voor jongeren en mensen met een arbeidshandicap.
- Er is een reserve sociaal domein ingesteld, zodat er altijd voldoende geld beschikbaar is om Haarlemmers de zorg en ondersteuning te garanderen waar ze recht op hebben.
- Haarlem wordt steeds veiliger. Het aantal woninginbraken is de afgelopen jaren meer dan gehalveerd. Politie en horeca werken beter samen om uitgaansoverlast tegen te gaan, initiatieven als de buurtouders in Schalkwijk werden uitgebreid en woonfraude in Haarlem Noord wordt aangepakt.
- De hulp voor mensen met schulden is verbeterd. De gemeente koopt schulden van jongeren over om hen te helpen een nieuwe toekomst op te bouwen.
- We investeerden in cultuur en creatieve bedrijvigheid. Er kwam een vaste plek voor de popschool en oefenruimte voor bandjes en het stadsstrand de Oerkap bleef behouden.
- Er rijden nachttreinen tussen Haarlem en Amsterdam.
- In verschillende nieuwbouwprojecten zijn extra sociale huurwoningen toegevoegd.
- Er is één loket voor bewonersinitiatieven, waardoor ideeën van bewoners sneller door de ambtelijke molens komen. Om bewoners meer invloed te geven op hun buurt, wordt er geëxperimenteerd met participatie via loting.
- Met de hulp van veel Haarlemmers werden 350 vluchtelingen opgevangen in de Koepel. Op het Delftplein is langdurige woningbouw voor statushouders en sociale huurders gerealiseerd, die hier tijdelijk kunnen wonen.

2 Uitgangspunten

Het gaat beter met de economie. De PvdA heeft daar een belangrijke bijdrage aan geleverd, zowel in de landelijke politiek als in Haarlem. Dat was nodig. Het is nu tijd voor andere uitdagingen. Het gaat er nu om dat inwoners van onze stad ook echt gaan merken dat het beter gaat met de economie.

Het neoliberalisme, met zijn nadruk op ongebreidelde marktwerking en individualisering, heeft veel kapot gemaakt. De samenleving is verhard. Veel mensen moeten op hun tenen lopen om aan alle verwachtingen te voldoen. Met als gevolg: overspannen werknemers, ontregelde gezinnen en mensen die daadwerkelijk buiten de boot vallen door financiële problemen of vereenzaming. Tegelijkertijd is ook de ongelijkheid toegenomen, niet alleen bij inkomens, maar ook bij kansen op werk, onderwijs, wonen en zorg.

Wij willen dat niet. De PvdA staat voor eerlijk delen, vast werk, betaalbaar wonen, goed onderwijs, toegankelijke gezondheidszorg en een meer ontspannen samenleving. We willen herstel van solidariteit, gemeenschapszin en verbinding. Dat zijn ook voor de komende raadsverkiezingen centrale uitgangspunten. Wij gaan voor een stad, waar je ook zonder dat je een hoog inkomen hebt, goed kan werken, wonen en leven. We willen een stad die verbindt. Verbinding tussen oud en jong, tussen werkenden en werkzoekenden, tussen Haarlemmers die kunnen helpen en Haarlemmers die hulp nodig hebben en tussen de overheid en haar burgers. Daarom stellen we voor de komende vier jaar de volgende vier thema's centraal:

Leren en werken in een stimulerende stad

Iedereen wil zich ontplooiën. Daarvoor is leren en betaald - of onbetaald werk belangrijk. De gemeente Haarlem kan een verschil maken door het onderwijs te ondersteunen en de lokale economie te stimuleren.

Wonen en leven in een ongedeelde stad

We willen een stad die zich blijft ontwikkelen om voor haar inwoners en vooral voor de jongere generaties aantrekkelijk te zijn. Dat vraagt om meer woningen en investeren in een prettige woonomgeving. Maar bij het bouwen moeten we verdeeldheid voorkomen. Iedere wijk moet de ruimte bieden aan allerlei soorten Haarlemmers. Dat is waar de PvdA voor staat.

Zorg en armoedebestrijding in een behulpzame stad

Sommige mensen hebben hulp nodig. Hierbij is veel veranderd. Niet alles is een verbetering. Maar meer zorg op maat is dat wel. Voor mensen die hulp nodig hebben, is ondersteuning in de buurt belangrijk. Soms door burens of familie, maar ook door professionals. Daarbij moeten niet de regeltjes voorop staan. Wij willen een behulpzame overheid die maatwerk garandeert.

Duurzaam worden in een initiatiefrijke stad

Duurzaam moet! In de komende decennia is dat een urgente uitdaging. Dat betekent geen gebruik meer van steenkool, olie en gas, maar van duurzame energiebronnen. Dat vraagt om een grote inspanning internationaal, nationaal en ook van Haarlem en al haar burgers. De gemeente kan helpen door initiatieven van burgers en organisaties aan te moedigen en te ondersteunen.

In dit programma staan concrete voorstellen rond deze hoofdthema's. Daarbij wordt ook aandacht besteed aan verkeer en vervoer, cultuur en de sport. Goede vervoersmogelijkheden zijn belangrijk voor de lokale economie, maar ook voor leefbare woonwijken. Aan cultuur, een inspiratiebron voor veel Haarlemmers, maar ook belangrijk als motor voor de lokale economie. En aan sport. Goede mogelijkheden voor sportbeoefening zorgen voor gezondheid en saamhorigheid en het bezoeken van sportevenementen geeft ontspanning en plezier. Het programma sluit af met een paragraaf over goed, degelijk en toegankelijk bestuur. Want ook dat is iets waar de PvdA voor staat.

3 Onderwijs en werk in een stimulerende stad

3.1 Onderwijs

Goed onderwijs is belangrijk voor de ontwikkeling van ieder kind. Iedere leerling heeft recht op een passende plek in het onderwijs met daarbij de ondersteuning die nodig is. Wij willen dat de gemeente op de voet volgt of die ondersteuning goed werkt en, zo nodig, oproepen tot aanpassing. De rol van onderwijzers is cruciaal. We willen dat daar erkenning voor is en dat die rol bij de ondersteuning ook alle aandacht krijgt die het verdient. De gemeente is niet inhoudelijk verantwoordelijk voor het onderwijs. Zij kan door overleg en samenwerking met de scholen echter wel een stimulerende rol spelen om voor iedere leerling goed onderwijs bereikbaar te maken.

Onderwijshuisvesting

De gemeente is verantwoordelijk voor de onderwijshuisvesting. Onze plannen voor de komende jaren zijn:

- We blijven aandacht vragen en geld reserveren voor investeringen in meer en betere onderwijshuisvesting, waarbij rekening wordt gehouden met nieuwe woonwijken.
- Er komen flexibele vormen van onderwijshuisvesting, zodat ook in wijken met weinig jonge leerlingen er toch een school om de hoek kan blijven.
- De onderwijshuisvesting moet de ontwikkeling van brede scholen met verschillende wijkgerichte functies binnen één gebouw stimuleren en ondersteunen.
- Het beleid om scholen goed te onderhouden en te vernieuwen wordt voortgezet.

Peuterspeelzalen en vroeg- en voorschoolse educatie

Het is belangrijk dat alle kinderen die aan de basisschool beginnen zoveel mogelijk gelijke kansen hebben. Dat betekent dat kinderen zo nodig extra aandacht in de voorschoolse periode kunnen krijgen. Onze plannen zijn:

- We zullen ervoor blijven zorgen dat er in alle wijken voldoende peuterspeelzalen zijn.
- Ieder kind met een indicatie voor vroeg- en voorschoolse educatie krijgt een plaatsingsgarantie op een peuterspeelzaal en de mogelijkheid om gratis deel te nemen aan de voorschoolse educatie.

Beschikbaarheid en kwaliteit

Voor leerlingen is het belangrijk dat ze terecht kunnen op een goede school, die het beste past bij zijn of haar mogelijkheden en waar goede en gemotiveerde leraren voor de klas staan. De PvdA vindt dat iedere leerling daar recht op heeft, ongeacht afkomst en de buurt waar het kind woont. Daarom hebben we de volgende plannen:

- Bij de ontwikkeling van nieuwe woningbouwlocaties wordt gezorgd voor voldoende onderwijsfaciliteiten in de buurt.
- We investeren extra in kinderen met een taalachterstand.
- We willen geld beschikbaar stellen voor klassenassistenten op de basisschool om onderwijzers te ontlasten en ieder kind in de klas passende aandacht te kunnen geven.
- De gemeente ondersteunt onderwijzers die in Haarlem willen komen wonen actief bij het zoeken naar een woning.

Voortijdig schoolverlaten

Elk uur spijbelen is een gemiste kans en beperkt de kans van jongeren om hun talenten te ontwikkelen en leidt tot een grotere kans op schooluitval.

- We willen dat spijbelen zo vroeg mogelijk wordt gesignaleerd, zodat er snel ingegrepen kan worden om grotere problemen te voorkomen.
- Er zal in thuisinterventie programma's en de preventieprogramma's van scholen meer aandacht worden besteed aan een wijkgerichte aanpak en samenwerking met zelforganisaties.

3.2 Economie en werk voor iedereen

Werk zorgt voor inkomen, zelfrespect en ontwikkelingsmogelijkheden. Daarnaast is werk belangrijk voor de integratie van nieuwe Haarlemmers. Veel Haarlemmers werken buiten de stad. Dat is niet erg. Maar de PvdA vindt het wel belangrijk dat Haarlem niet alleen een woonstad is, maar ook een echte werkstad blijft met een sterke lokale economie. Dat levert niet alleen werk op, maar geeft de stad ook vitaliteit. Iedereen moet, nu de crisis min of meer voorbij is, mogelijkheden krijgen om aan het werk te gaan. Als werkgever heeft de gemeente daarbij ook een eigen verantwoordelijkheid.

Een sterke lokale economie

Haarlem heeft met de Waarderpolder een bedrijventerrein met unieke infrastructurele voordelen. Dat biedt in de metropoolregio, met de economische motoren Amsterdam en Schiphol, volop kansen. Daarvoor is het wel van belang het bedrijventerrein toekomstbestendig te maken en aantrekkelijk voor nieuwe (innovatieve) bedrijven. De aantrekkingskracht van Amsterdam op startups en toeristen biedt ook voor Haarlem mogelijkheden, waarvan de horeca en andere al bestaande bedrijven kunnen profiteren. Onze plannen voor de komende vier jaar zijn:

- Intensieve gemeentelijke inzet om de bestaande afspraken over het toekomstbestendig maken van de Waarderpolder als een duurzaam en modern bedrijventerrein te realiseren met extra aandacht voor het op een slimme manier gebruiken van leegstaande gebouwen voor creatieve bedrijven, startups, lokale initiatieven en evenementen.
- In het kader van de innovatie van de Waarderpolder kunnen ook de mogelijkheden van woningbouw worden onderzocht, maar wel onder twee voorwaarden:
 - Grondspeculatie vanwege deze functieverandering, moet worden uitgesloten en
 - De primaire functie van de Waarderpolder als bedrijventerrein, met veel werkgelegenheid, mag er niet onder lijden. Ook bedrijven die niet goed te combineren zijn met wonen, zoals de grote industrie, moet voor Haarlem behouden blijven.
- De gemeente zal binnen de metropoolregio de Waarderpolder met zijn unieke infrastructurele voordelen (auto, trein, water en nabijheid centrum) onder de aandacht brengen als mogelijkheid voor het industriële mkb en startups.
- Om internationale investeerders naar Haarlem te halen zal Haarlem zich aansluiten bij Amsterdam Inbusiness, een agentschap dat investeerders voor de metropoolregio Amsterdam probeert te interesseren.
- De gemeente stimuleert het dat (grote) zorg- en kennisinstellingen (mbo, hbo, universiteit) blijven kiezen voor Haarlem als vestigingsplaats.
- De PvdA pleit voor een verantwoorde groei van het toerisme door:
 - Binnen de Metropoolregio het eigen profiel van Haarlem te benadrukken als aantrekkelijke stad, vlakbij zee en Amsterdam.
 - Via City Marketing nadrukkelijk aandacht te besteden aan het culturele aanbod van musea, theaters en evenementen.
 - Onderzoek te doen naar de relatie tussen toerisme, drukte en overlast en op basis daarvan een visie ontwikkelen over de grenzen aan de groei van toerisme.
 - de extra kosten voor de gemeente te compenseren door een hogere toeristenbelasting.
- Het midden- en kleinbedrijf (mkb) is cruciaal voor onze stad. We willen deze banenmotor ondersteunen door:
 - Het creëren van een aanspreekpunt bij de gemeente (een mkb-loket)
 - Het mkb systematisch te betrekken bij ontwikkelingen in de stad.

Werk voor iedereen

De werkgelegenheid groeit weer en dat biedt kansen. Kansen voor mensen op een betere baan, tegen beter loon en in de buurt van hun huis. Maar ook kansen voor mensen die lang werkloos zijn geweest en voor statushouders en mensen met een beperking. Die kansen worden nu onvoldoende benut. Er zijn nog steeds veel mensen niet aan het werk. Dat komt omdat het werk snel verandert en steeds weer vraagt om nieuwe vaardigheden. Mensen die door de crisis van de afgelopen jaren een periode niet hebben gewerkt zijn de aansluiting met de arbeidsmarkt soms kwijtgeraakt. Maar ook schoolverlaters bezitten niet altijd de vaardigheden die bedrijven zoeken. Dat is niet alleen een probleem voor mensen op zoek naar werk, maar ook voor bedrijven die nieuwe werknemers nodig hebben. Onze plannen voor de komende vier jaar om te werken aan werk voor iedereen zijn:

- Werk creëren door meer inzet op woningbouw en verduurzaming, zoals bepleit in dit programma;
- Voor 2020 maakt de gemeente in samenwerking met onderwijsinstellingen, bedrijfsleven (ondernemers en vakbonden) in aansluiting op het succesvolle Sociaal Akkoord van de afgelopen periode een samenhangend plan “*Werk aan Werk!*” met daarin aandacht voor:
 - Het ontwikkelen van bedrijfsopleidingen en stages om de kennis en vaardigheden van Haarlemmers die geen of verouderde werkervaring hebben te vergroten.
 - Het herstructureren van werkplekken zodat ze geschikt zijn voor leerwerktrajecten voor schoolverlaters en herintreders.
 - Een proefproject “*Verzekerd Werk*”, waarbij de gemeente financieel helpt bij het opzetten van een corporatie die voor aangesloten, kleine of startende ondernemers de financiële risico's van het aannemen van personeel afdekt.
 - Het creëren van beschutte werkplekken voor mensen met een beperking.
- Vooruitlopend op het plan “*Werk aan Werk*” zal in ieder geval het stageloket in de Waarderpolder structureel gefinancierd worden, waarbij de functie wordt verbreed naar andere doelgroepen.
- We willen dat de gemeente ook bij het werken aan werk streeft naar gemengde buurten door te stimuleren dat in kansarme buurten hoogwaardig werk komt en eenvoudig werk in rijkere buurten.
- De gemeente ontwikkelt een beleid om, waar nodig en nuttig, mensen met behoud van uitkering vrijwilligerswerk te laten verrichten gericht op het verkrijgen van betaald werk.

De gemeente als werkgever

De gemeente is zelf ook een grote werkgever in Haarlem en moet een voorbeeldfunctie vervullen door werkplekken te creëren voor mensen met een beperking. Mensen met structureel werk moeten in vaste dienst kunnen komen. Daarnaast is de gemeente ook indirect verantwoordelijk voor de werkgelegenheid als subsidieverlener en opdrachtgever. We vinden het belangrijk dat de gemeente ook vanuit die verantwoordelijkheid streeft naar goed werkgeverschap. Onze plannen voor de komende vier jaar zijn:

- Er komt een onderzoek naar de effecten van het privatiseren en uitbesteden van gemeentelijke taken in de afgelopen twee decennia.
- De gemeente geeft medewerkers die vader worden een maand betaald verlof.
- De gemeente streeft ernaar om minimaal vijf procent van de werkplekken in te vullen met arbeidsgehandicapten.
- Om werkzoekenden met een migratieachtergrond eerlijke kansen te bieden moet anoniem solliciteren onderdeel worden van het gemeentelijk sollicitatiebeleid.
- De gemeente moet van alle statushouders in Haarlem informatie vastleggen over hun vaardigheden en statushouders actief benaderen als er vacatures zijn die passen bij die vaardigheden.
- De gemeente zal alleen gebruik maken van werknemers met onzekere contracten (uitzendkrachten en zzp-ers) bij ziekte en piekbelasting. In alle andere gevallen gebeurt dit alleen na instemming van de ondernemingsraad.
- We willen dat de gemeente bij het verstrekken van opdrachten de opdrachtnemers stimuleert om “maatschappelijk verantwoord” te ondernemen door:
 - Hen te verplichten om acht procent van de aanneemsom in te zetten voor een sociale bijdrage aan Haarlem (*social return on investment*)
 - Een leidraad *social return Haarlem* te maken waarin de gemeente aangeeft hoe ondernemingen een sociale bijdrage kunnen leveren aan Haarlem. Daarbij moet zeker aandacht zijn voor werk en scholing voor Haarlemmers die moeilijk aan het werk komen.
- Via subsidievoorwaarden, inkoopvoorwaarden en afspraken bij deelnemingen stimuleert de gemeente dat het personeelsbeleid van de organisaties, waar de gemeente mee verbonden is, spoort met de gemeentelijke uitgangspunten.

4 Wonen en leven in een ongedeelde stad

4.1 Wonen

Er is de afgelopen jaren met de PvdA in het college veel gedaan om de afgesproken aantallen woningen te realiseren. Maar we kampen in Haarlem nog steeds met een aanzienlijk tekort aan goede en betaalbare woningen. Wij willen dat wonen in Haarlem ook voor de lagere - en middeninkomens haalbaar wordt en blijft. Daarbij verdienen jonge starters speciale aandacht. Daarvoor is een intensivering van de aanpak nodig. De woningmarkt functioneert niet goed. We willen daarom de komende vier jaar de greep van de gemeente op de woningmarkt versterken, meer woningen bouwen, gemengde wijken stimuleren en meer aandacht besteden aan de betaalbaarheid van de woningen.

Meer greep op de woningmarkt

Eén van de oorzaken van de structurele problemen op de woningmarkt is de doorgeslagen marktwerking. De gemeente moet in afstemming met de regio weer de regie krijgen en houden op de woningmarkt. Onze voorstellen zijn:

- Er komt een regionaal/lokaal woonakkoord met alle betrokken partijen om de uitdagingen op de woningmarkt het hoofd te bieden.
- Het grondbeleid wordt uitdrukkelijk in dienst gesteld van de volkshuisvestelijke doelstellingen. Mede om speculatie tegen te gaan, regelt de gemeente dat exorbitante winsten op uitgegeven bouwgrond aan de gemeenschap ten goede komen.
- Als het niet lukt om met de woningbouwcorporatie goede afspraken te maken over de bouwopgave, richt de gemeente desnoods een eigen gemeentelijk woningbedrijf op.
- We gaan voor een ongedeelde stad met meer “gemengde” buurten en wijken. Indien nodig zal de gemeente daartoe zelf grond aankopen.
- De planning en ontwikkeling van nieuwbouwprojecten gebeurt in samenhang met de gelijktijdige ontwikkeling van noodzakelijke voorzieningen, zoals scholen, centra voor gezondheid en welzijn.

Meer woningen

Wij willen een forse stijging van de bouwproductie voor de lagere - en middeninkomens. Dat is voor de stad een enorme opgave, omdat de vrije ruimte binnen de stadsgrenzen beperkt is. Dat betekent dat meer hoogbouw onontkoombaar is en dat we actief moeten zoeken naar allerlei mogelijke bouwlocaties. Onze concrete plannen zijn:

- Een intensivering van het bouwprogramma dat resulteert in minimaal 15.000 extra woningen in de komende tien jaar.
 - 7.500 sociale huurwoningen.
 - 2.500 woningen met een huur tussen 700 en 900 euro.
 - 5.000 koopwoningen, waarvan de helft relatief goedkoop (minder dan 250.000 euro).
- Om gemengde wijken te stimuleren, willen we dat elk nieuwbouwproject voor minimaal veertig procent bestaat uit sociale woningbouw, tenzij er in de nabije omgeving al verhoudingsgewijs veel sociale woningbouw is.
- Binnen een jaar na aantreden komt het college van B en W met een plan waar en hoe de bouwopgave van 15.000 woningen gerealiseerd wordt.
- Er komen meer mogelijkheden om zelf een woning te bouwen en om woningen groter te maken via dakopbouwen.
- Er wordt actief gezocht naar lege ruimtes in de stad om ook die te benutten voor het bouwen van een woning, al dan niet in combinatie met kleinschalige creatieve en/of ambachtelijke bedrijvigheid. Daarbij proberen we het groen zoveel mogelijk te ontzien.
- De mogelijkheid wordt onderzocht om de Westelijke Randweg op sommige plaatsen te verdiepen en te overkappen om ruimtes te creëren voor woningen.
- De omzetting van leegstaande bedrijfsgebouwen naar woningen wordt sterk gestimuleerd.
- Om de druk op de woningmarkt op de korte termijn (2018-2020) te verlichten, zullen er duizend tijdelijke (voor circa tien jaar) woningen komen voor vooral mensen met een kleine beurs (inclusief jongeren).

- Met de corporaties wordt afgesproken dat sociale huurwoningen alleen mogen worden verkocht of in de vrije sector verhuurd als dat aantoonbaar niet leidt tot minder sociale huurwoningen. Bij verkoop hebben zittende huurders voorrang.
- We streven ernaar dat door alle extra inzet die wij voorstellen de wachttijd voor een sociale huurwoning (nu meer dan zeven jaar!) in de komende vier jaar minimaal wordt gehalveerd.
- Met de verhuurders van woningen in de vrije sector wordt afgesproken dat huurders afkomstig uit de sociale huursector voorrang krijgen.
- Wonen boven winkels is de afgelopen periode succesvol gestimuleerd. Onderzocht gaat worden hoe het combineren van wonen en winkels in winkelpanden verder bevorderd kan worden.

Betaalbare woningen

Ook in Haarlem is het moeilijk om een betaalbaar huis te vinden. De prijzen van koopwoningen rijzen de pan uit en betaalbare huurwoningen zijn vrijwel niet te krijgen. De PvdA vindt dat de gemeente mensen moet helpen om hun woonlasten binnen de perken te houden. Onze plannen zijn:

- Iedereen met recht op huurtoeslag moet die ook daadwerkelijk krijgen.
- Iedereen met recht op een sociale huurwoning hoeft niet langer te betalen om via Woonservice een woning te zoeken.
- De huidige regeling met betrekking tot startersleningen blijft in stand.
- De gemeente ondersteunt huishoudens met een laag inkomen als zij de woonlasten door omstandigheden niet meer kunnen opbrengen.
- Samen met andere gemeenten en het Rijk wordt onderzocht hoe het mogelijk gemaakt kan worden het ozb-percentages bij duurder huizen hoger te maken dan bij goedkopere huizen.
- Samen met andere gemeenten en het Rijk wordt onderzocht hoe het mogelijk gemaakt kan worden om in bepaalde regio's een hogere sociale huurgrens te hanteren.
- Woningen die gebouwd worden voor de middeninkomens – woningen met een huur tussen de 700 en 900 euro of koopwoningen beneden de 250.000 euro – dienen zo lang mogelijk betaalbaar te blijven voor die middeninkomens. Daartoe is het volgende nodig:
 - Afspraken met ontwikkelaars om de huurcontracten met een huur tussen de 700 en 900 euro een permanent karakter te geven met alleen een huurstijging ter correctie van de inflatie.
 - Onderzoek naar de mogelijkheden om speculatie bij de eerste aankoop van een woning door relatief snelle doorverkoop tegen te gaan.
 - Vergroting van de hoeveelheid grond die de gemeente bezit om die vervolgens op basis van erfpacht beschikbaar te stellen voor woningbouw.

Flexibel wonen

Wij vinden het belangrijk dat er rekening wordt gehouden met de individuele wensen van bewoners in de verschillende fases van hun leven. Steeds meer mensen willen hun woning tijdens hun vakantie verhuren. Daar is niets op tegen, zolang het maar beperkt en goed gereguleerd gebeurt, zodat burens geen overlast ondervinden. Voor bewoners van sociale huurwoningen is vakantieverhuur niet toegestaan. Dat vinden wij oneerlijk. Onze concrete voorstellen zijn:

- Bij nieuwbouwprojecten moet meer vraaggericht gewerkt worden waarbij er rekening gehouden wordt met verschillende woonwensen van nieuwe bewoners, zoals meergeneratie-woningen, woon/zorg-combinaties, jongeren helpen ouderen etc..
- De totstandkoming van wooncoöperaties wordt gestimuleerd en ondersteund.
- De huurdersorganisaties in Haarlem en de Stichting Samenwerkende Huurdersorganisaties Haarlem krijgen een meer centrale rol in het woningbeleid en ook meer middelen om die rol te kunnen vervullen.
- De gemeente stimuleert door middel van informatie en advies dat vve's (verenigingen van eigenaren) goed functioneren.
- Om overlast tegen te gaan door vakantieverhuur aan toeristen wordt dat alleen toegestaan op basis van een vergunning van de gemeente. Daarbij wordt de maximale termijn van zestig dagen teruggebracht tot dertig dagen.
- Met het Rijk en de corporaties wordt het overleg geopend over het gereguleerd toestaan van vakantieverhuur in sociale huurwoningen.

4.2 Leefbaarheid

Iedereen wil graag wonen in een prettige en veilige buurt met goede voorzieningen. De PvdA wil zich ook in de komende periode inzetten voor de leefbaarheid in de stad en in de wijk.

Een schone en veilige stad

Haarlem is een prettige stad om te wonen. Dat willen we graag zo houden. Onze plannen voor de komende vier jaar zijn:

- In onze stad ziet de openbare ruimte er heel, schoon en verzorgd uit.
 - Er wordt voorkomen dat er achterstallig onderhoud ontstaat.
 - Er wordt streng gehandhaafd op illegaal afval, burenoverlast en verloedering op straat.
 - Het onderhoud in sociaaleconomisch minder welvarende buurten krijgt extra aandacht.
 - Bij de inrichting en onderhoud van straten en wijken wordt meer rekening gehouden met het gevoel van leefbaarheid en veiligheid.
- De gemeente bevordert en ondersteunt initiatieven in de stad op het gebied van stadslandbouw, schooltuinen en kleine moestuinen (de Doe Tuinen).
- De luchtkwaliteit in de stad wordt verbeterd door verdere terugdringing van fijnstof.
 - Niet de EU-normen zullen daarbij leidend zijn, maar de strengere normen van de WHO (World Health Organization).
 - Om die normen te kunnen handhaven zal de gemeentezones instellen die verboden zijn voor de meest vervuilende dieselauto's.
 - Het gebruik van andere dieselvoertuigen en scooters/brommers op benzine wordt afgeremd.
- In veel meer delen van de stad wordt een lage maximumsnelheid (dertig km/u) ingevoerd en stoplichten op elkaar afgestemd met het oog op meer veiligheid en gezondheid in woonwijken.

Een prettige wijk

Groen, parkjes, bankjes en bloembakken dragen bij aan een fijne leefomgeving waarin we elkaar kunnen ontmoeten, waar we kunnen ontspannen en waar kinderen veilig buiten kunnen spelen. Over het hoe en wat beslissen de inwoners van een buurt/wijk/stadsdeel zoveel mogelijk zelf. Onze plannen zijn:

- In onze stad ziet de openbare ruimte er heel, schoon en verzorgd uit.
 - Er wordt voorkomen dat er achterstallig onderhoud ontstaat.
 - Er wordt streng gehandhaafd op illegaal afval, burenoverlast en verloedering op straat.
 - Het onderhoud in sociaaleconomisch minder welvarende buurten krijgt extra aandacht.
 - Bij de inrichting en onderhoud van straten en wijken wordt meer rekening gehouden met het gevoel van leefbaarheid en veiligheid.
- Met elke wijk sluit de gemeente een wijkakkoord over wat er de komende vier jaar in de wijk gaat gebeuren.
- Voor wijken met minder draagkrachtige inwoners zal meer “wijkengeld” worden vrijgemaakt.
- De gemeente zal meer gesprekken organiseren met en tussen inwoners om in buurten gezamenlijk de maatschappelijke vraagstukken te benoemen en aan te pakken.
- In minstens twee buurten gaan inwoners binnen vooraf afgesproken kaders volledig zelf beslissen over de inrichting van de buurt (hoeveelheid parkeerplaatsen, hoeveelheid en kwaliteit van het groen, speelmogelijkheden, verkeersinrichting).

Speeltuinen en speelplekken

Spelen is leuk en kinderen leren ook heel veel spelenderwijs. Daarom is het belangrijk dat kinderen in Haarlem de ruimte hebben om te spelen. Onze plannen zijn:

- We zullen blijven zorgen voor voldoende veilige speelplekken in alle wijken van de stad.
- We reserveren voldoende budget voor goed onderhoud van speeltuinen en speelplekken.
- Samen met bewoners worden plannen gemaakt om het roken op plaatsen waar veel kinderen komen, zoals sportvelden en speeltuinen, tegen te gaan.

4.3 Veiligheid

In vergelijking met andere grotere steden is het in Haarlem behoorlijk veilig. Maar toch is er nog steeds sprake van overlast en criminaliteit. Daar moet wat aan worden gedaan. Het voorkomen van problemen is daarbij belangrijk. De gemeente kan dat niet alleen. Samenwerking met de horeca, het onderwijs, de politie en de brandweer is essentieel. Maar ook de rol van de burger is van belang. Samen gaan we zorgen voor een veilig Haarlem. Onze concrete plannen zijn:

- Buurten en wijken worden veiliger gemaakt, waarbij we voortbouwen op onze eerdere initiatieven om te komen tot wijkveiligheidsplannen; dat betekent:
 - Samen met bewoners werken aan veiligheid waarbij bewoners kunnen meepraten over wat belangrijk is in het werk van de wijkagent.
 - Het blijven stimuleren en ondersteunen van WhatsApp groepen per straat/ buurt/ wijk in het kader van buurtpreventie.
 - Het blijven stimuleren en ondersteunen van zogeheten “buurtpapa’s”- initiatieven.
- Via zorg en preventie wordt zo veel mogelijk voorkomen dat mensen die het moeilijk hebben en daardoor soms overlast veroorzaken, afglijden naar echt crimineel gedrag.
- Er wordt blijvend ingezet op de aanpak van de zogeheten “high impact crimes”.
- Jeugdcriminaliteit blijft stevig aangepakt worden door voortzetting van de zogeheten top-50 aanpak van criminele jongeren.
- Alle mensen met een publieke taak (onderwijzers, hulpdiensten, handhavers, ov-werknemers, bestuurders en raadsleden) dienen hun werk veilig te kunnen doen.
- Ter bestrijding van de uitgaansoverlast in het centrum worden de zogeheten “SUS-teams” in stand gehouden en mogelijk uitgebreid.
- De gemeente investeert in het beschermen van de privacy van de Haarlemmers en het voorkomen van misbruik van persoonsgegevens die de gemeente beheert.
- In lijn met het rapport van de Commissie-Schneiders blijven wij ons inzetten voor gereguleerde teelt en aanvoer van softdrugs voor coffeeshops.
- We zetten ons in om het politiekorps wat betreft de diversiteit een betere afspiegeling te laten worden van de (lokale) samenleving.

5 Zorg en armoedebestrijding in een behulpzame stad

Voor de PvdA is het een teken van beschaving dat een stad ruimhartig voorziet in zorg en ondersteuning van Haarlemmers die dat nodig hebben. We vinden het niet acceptabel dat mensen structureel en langdurig op straat moeten wonen en leven. Goede zorg in de buurt is nodig om dat soort problemen te voorkomen. Daadwerkelijke armoedebestrijding is voor ons ook een belangrijk onderdeel van het sociale beleid. Als er financiële problemen zijn, moet er goede hulp zijn. Speciale aandacht is nodig voor mensen die voor oorlogsgeweld of onderdrukking op de vlucht zijn. Het is van belang dat vluchtelingen snel hun plek in onze samenleving kunnen vinden.

5.1 Welzijn en zorg voor jong en oud in gemengde wijken

De afgelopen jaren is er veel veranderd voor mensen die aangewezen zijn op zorg en ondersteuning. Niet alles is een verbetering. Maar meer aandacht voor zorg op maat is dat wel. Daar is de PvdA van overtuigd. De meeste mensen die hulp nodig hebben, omdat ze hun baan kwijt zijn, schulden hebben, ouder worden of ziek zijn, willen graag passende zorg en ondersteuning in de buurt. Familie en burens willen vaak helpen, maar als er professionele hulp nodig is, moet die er zijn. Op maat. De wijkteams en centra voor jeugd en gezin (cjb's) spelen daarbij een belangrijke rol.

Goede randvoorwaarden

De PvdA wil dat de basisvoorzieningen goed zijn geregeld. Er mogen geen wachtlijsten zijn, terwijl er ook geld op de plank blijft liggen. Onze concrete plannen voor de komende periode zijn:

- De nu bestaande overschotten in het sociaal domein worden apart gezet om gedurende een aantal jaren extra geld in te kunnen zetten voor preventie via vernieuwing van welzijnswerk en zorg.
- Wij willen dat het voor Haarlemmers duidelijk is bij wie ze terecht kunnen met hun probleem of zorgvraag en dat er niemand van het kastje naar de muur wordt gestuurd. Daarom willen wij:
 - Dat de gemeente een lokaal zorgakkoord sluit met de zorgaanstellingen die werken voor de Haarlemmers (zoals ziekenhuizen en huisartsen) om voorzieningen goed op elkaar aan te laten sluiten.
 - Dat de gemeente faciliteert en er op toeziet dat de wijkteams en cjb's hun rol in deze goed invullen.
- De administratieve lasten voor door de gemeente gefinancierde zorg- en welzijnsinstellingen moeten verder worden beperkt.
- De gemeente zorgt voor een onafhankelijke beoordeling van de kwaliteit van het werk in het sociaal domein, ook als ambtenaren zelf verantwoordelijkheid dragen voor de uitvoering.
- Het woonbeleid moet bijdragen aan gelijke kansen voor iedere Haarlemmer op welzijn en gezondheid. Dat betekent:
 - Er wordt gestuurd op het creëren van gemengde wijken en een eerlijke verdeling van voorzieningen over de stad.
 - De wachtlijsten voor diverse zorgwoningen worden aanmerkelijk verkort door het maken van bindende afspraken met de woningcorporaties.
- De gemeente koopt zorg in tegen een eerlijke prijs.

Preventief welzijnswerk

Steeds meer ouderen, langdurig zieken en mensen met een beperking blijven langer zelfstandig wonen. Goed welzijnswerk, gericht op preventie en het opbouwen van sociale netwerken in wijken, is daarom belangrijk. Het kan ook voorkomen dat mensen zware professionele zorg nodig hebben. Onze plannen voor de komende vier jaar zijn:

- Het welzijnswerk moet meer inzetten op het opbouwen van sociale netwerken, het tijdig signaleren van problemen en inzetten op preventie.
- In het welzijnswerk zal meer aandacht worden besteed aan eenzaamheid.
- Professionals gaan in de wijk in samenwerking met bewoners, mantelzorgers en vrijwilligers op zoek naar oplossingen voor zorgproblemen.
- Er komen meer mogelijkheden voor het welzijnswerk en de zorg om aandacht te besteden aan groepen die last hebben van de verandering in de zorg, zoals:
 - Haarlemmers met een licht verstandelijke handicap die niet meer in *Beschermd Wonen* terecht kunnen.
 - Jongvolwassenen met autisme voor wie het belangrijk is om zelfstandig te wonen en te werken.

- De sociale wijkteams moeten meer integraal gaan werken. Dat vraagt *niet* om meer specialisten, maar om de beschikbaarheid van meer specialistische kennis, zodat problemen die niet in de teams kunnen worden opgelost snel en adequaat kunnen worden doorverwezen.
- De samenstelling van wijkteams wordt beter afgestemd op de wijk; in wijken met veel welzijns- en gezondheidsproblemen komen grotere sociale wijkteams.
- Afbouw van beschermd wonen-bedden dient gelijk op te gaan met de opbouw van betere welzijns- en (gezondheids)zorg in de wijk.
- De gemeente stimuleert het tot stand komen van coöperaties waarbij burgers meer directe zeggenschap krijgen over de zorgvoorzieningen in hun buurt.

Jeugdhulp

Voor jongeren waarbij er zaken misgaan, al dan niet door hun thuissituatie, is er snel goede hulp nodig. De gemeente heeft daarin nu een belangrijke verantwoordelijkheid. Haarlem heeft veel goede stappen gezet, maar het kan nog beter. Het uitgangspunt is: beperkte hulp snel en dichtbij huis met specialistische hulp als dat nodig is. De PvdA heeft de volgende concrete voorstellen:

- We zorgen ervoor dat de wachtlijsten voor jeugdhulp in Haarlem snel worden opgelost.
- De cjb's moeten kunnen beschikken over meer specialistische kennis, zodat problemen die niet in de teams kunnen worden opgelost snel en adequaat worden doorverwezen.
- De gemeente stimuleert dat de cjb's nauw samenwerken met huisartsen en sociale wijkteams.
- We willen meer aandacht voor preventie op basis van signalen zoals spijbelen en door extra aandacht voor gezinnen waarin kinderen een grote kans hebben op achterstanden.
- Ter ondersteuning en bescherming van kinderen in onveilige situaties zal er blijvende steun zijn voor het regionale centrum voor kindermishandeling en seksueel geweld.
- We willen passende begeleiding voor jongeren die de jeugdzorg verlaten omdat ze 18 zijn geworden.

Ouderenbeleid

Haarlem is een aantrekkelijke stad voor ouderen en moet dat blijven. Er zullen de komende jaren steeds meer ouderen zijn. Veel ouderen willen langer thuis blijven wonen. Dat gaat vaak goed, maar er is soms wel ondersteuning nodig. Wij willen niet dat ouderen "gedwongen" worden hun vertrouwde omgeving te verlaten omdat er onvoldoende huishulp en zorg beschikbaar is. Onze plannen voor de komende periode zijn:

- Ouderen blijven zo lang mogelijk zelfstandig wonen. Dat betekent:
 - Meer aandacht voor eenzame ouderen.
 - Ondersteunen en mede financieren van nieuwe wooninitiatieven.
 - Meer ondersteuning van mantelzorgers.
 - Meer aandacht voor een respectvolle behandeling van ouderen met dementieproblemen.
 - In alle wijken worden burenhulpprojecten ingevoerd.
- Blijvende inzet voor goede mobiliteitsvoorzieningen voor ouderen.
- Goede thuiszorg, waarbij persoonlijk contact belangrijk is.
- Er komt een zogeheten "ouderenhôtel", waar ouderen die nog niet naar huis kunnen, terwijl ze al wel uit het ziekenhuis zijn ontslagen, tijdelijk kunnen verblijven.
- Gemeente of zorginstellingen moeten ook telefonisch bereikbaar blijven, omdat nog niet alle ouderen goed ingevoerd zijn op internet.

5.2 Armoedebestrijding

Voor de PvdA is armoedebestrijding één van de belangrijkste onderdelen van het sociaal beleid. Niemand kiest voor armoede! Toch kan het vrijwel iedereen overkomen. Voorkomen is natuurlijk vooral belangrijk. Maar wanneer dat onverhoopt niet lukt, moeten we deze Haarlemmers helpen, zodat ook zij een menswaardig bestaan kunnen leiden. Als er kinderen in het spel zijn, is extra aandacht nodig. Kinderen moeten mee kunnen doen in de maatschappij ongeacht de dikte van de portemonnee van hun ouders. De PvdA heeft voor de komende periode de volgende plannen:

- De bestaande minima-regelingen blijven bestaan en de groep Haarlemmers die er gebruik van mag maken wordt uitgebreid door het verhogen van de inkomensgrens van 115% tot 130% van het wettelijk

minimum loon. Mensen worden gestimuleerd gebruik te maken van de regelingen waar ze recht op hebben.

- Er wordt geïnvesteerd in de verbetering van de schuldhulpverlening. Inzet daarbij is snel starten en een gerichte individuele aanpak.
- De experimenten om de schuldhulpverlening voor jongeren te verbeteren door het overnemen van schulden door de gemeente worden voortgezet. Voor gezinnen met jonge kinderen en schulden wordt een vergelijkbaar experiment gestart.
- Er komt een stadskredietbank voor mensen met nog beperkte schulden. Deze bank lost de schulden voor deze mensen af en maakt voor hen een aflossingsschema op maat.
- We zouden het liefst zien dat voor mensen met een inkomen tot 130% van het wettelijk minimumloon het eigen risico bij de zorgkostenverzekering wordt afgeschaft. Daarom willen we dat de gemeente die Haarlemmers een aparte collectieve verzekering aanbiedt, waarbij de gemeente zelf het eigen risico voor haar rekening neemt.
- We willen voor de inkomens tot 130 procent van het wettelijk minimumloon de eigen bijdrage wmo afschaffen.
- We willen een financiële regeling voor gezinnen met een minimuminkomen, zodat hun kinderen kunnen deelnemen aan activiteiten passend bij hun leeftijd en ontwikkeling.

5.3 Vluchtelingen

De wereld is op drift. Door talrijke gewapende conflicten worden mensen gedwongen hun huis en haard te verlaten. Als welvarend land heeft Nederland de morele plicht vluchtelingen op te vangen. In veel steden en dorpen in Nederland is er gelukkig voldoende draagvlak om vluchtelingen gastvrijheid te verlenen. Zo ook in Haarlem. Wij zijn daar trots op en willen dat graag zo houden! Voor de komende periode willen wij het volgende:

- Als het nodig is, zal Haarlem wederom verantwoordelijkheid nemen voor het bieden van mogelijkheden voor de eerste opvang van vluchtelingen.
- Aan vluchtelingen wordt de mogelijkheid geboden om de taal te leren en maatschappelijk nuttige activiteiten te verrichten nog voordat over hun verblijfsvergunning is beslist.
- Vluchtelingen met een verblijfsvergunning (statushouders) moeten zo snel mogelijk aan het werk. Het leren van de taal en verdere scholing zal zoveel mogelijk plaatsvinden in een leerwerktraject op maat. De gemeente speelt daarbij een leidende en stimulerende rol.
- Zolang uitgeprocedeerde asielzoekers en andere ongedocumenteerden nog in onze stad verblijven, biedt de gemeente “bed, bad en brood”.

6 Verkeer en vervoer

Een goede bereikbaarheid van Haarlem is van belang voor alle burgers en bedrijven en daarmee ook voor de economie en werkgelegenheid in de stad. Maar bereikbaarheid mag niet ten koste gaan van de leefbaarheid, veiligheid op straat en duurzaamheid. Bij de verkeersinfrastructuur wordt met alle vervoersmiddelen rekening gehouden, maar wij geven wel voorrang aan het openbaar vervoer en de fiets. Nieuwe wijken worden autoluw.

Openbaar vervoer

De dienstverlening van bus en trein blijft achter bij de groeiende vraag. De PvdA wil die achterstanden wegwerken en ervoor zorgen dat de trein weer de ruggengraat wordt van de metropool. De gemeente kan dat niet alleen, maar heeft wel invloed. Daartoe heeft de PvdA de volgende voorstellen:

- De gemeente streeft ernaar dat Haarlemmers in schone treinen met voldoende zitplaatsen zonder overstap kunnen reizen naar de belangrijkste werkplekken in de metropoolregio.
- De gemeente pleit bij de NS voor uitbreiding van de tijden waarop en de frequentie waarmee de nachttreinen rijden.
- De gemeente stimuleert het nemen van concrete maatregelen om de werkgebieden en economische hotspots in Amsterdam-Zuid, Amsterdam-Zuidoost en Utrecht vanuit Haarlem per trein zonder overstappen bereikbaar te maken.
- In het kader van het versterken van het hoogwaardig openbaar vervoer houdt de gemeente de optie van ‘vertramming’ van de Zuidtangent open.
- De knelpunten van de buslijnen in Haarlem worden aangepakt. De gemeente gaat haltes verbeteren, de doorstroming bij verkeerslichten aanpakken en waar nodig een vrije busbaan maken.
- Om een comfortabele en veilige fiets- en looproute te krijgen tussen het centrum, het NS-station en Haarlem Noord wordt de zogenaamde Dolhuysbrug aangelegd.
- Bij het station Haarlem-Spaarnwoude komen meer parkeerplaatsen en een gratis bewaakte fietsenstalling om de transferiumfunctie te versterken.

Fiets

Het fietsgebruik stijgt nog steeds. De PvdA vindt dat een goede ontwikkeling. Niet alleen is fietsen goed voor de gezondheid, maar het is ook een milieuvriendelijke vervoerwijze. In de stad behoort het fietsverkeer zo veel mogelijk de ruimte te krijgen. Daarop inspelend heeft de PvdA de volgende voorstellen:

- Er dient een snelle fietsverbinding te komen van Haarlem naar Schiphol.
- De fietssnelweg Haarlem-Amsterdam wordt verder verbeterd.
- Het fietspad naar Heemstede wordt verbeterd.
- Er komt een “deltaplan fietsparkeren” om de problemen van het fietsparkeren bij ov-knooppunten zoals Haarlem CS en in de binnenstad structureel op te lossen.

De auto

Intensief autogebruik is een belasting voor de stad. We willen daarom een beleid gericht op minder auto's combineren met het faciliteren van elektrische auto's een snelle doorstroming het liefst om de stad heen. Onze plannen zijn:

- Er komen extra oplaadpunten voor elektrische auto's.
- Vanaf 2020 worden nieuwe taxivergunningen uitsluitend afgegeven voor honderd procent elektrische auto's. Vanaf 2030 dienen alle taxi's honderd procent elektrisch te zijn.
- Nieuwe wijken en het stadscentrum worden waar mogelijk autoluw.
- We zijn met oog op de doorstroming voor de korte versie van de Mariatunnel onder het Spaarne in Haarlem-Zuid, mits die grotendeels gefinancierd wordt door rijk en/of provincie, aanleggen van de Velservoog en aanpassingen van de Waarderweg.

7 Duurzaamheid in een inspirerende stad

Duurzaamheid is een belangrijke opdracht voor de komende decennia. Het is onze plicht de aarde en natuur met liefde, respect en aandacht te behandelen. We moeten nu daadwerkelijk vorm gaan geven aan de overgang van fossiele brandstoffen (zoals steenkool, olie en gas) naar duurzame energiebronnen (zoals zon, water, wind, aardwarmte). Dat vraagt van iedereen, internationaal, nationaal en lokaal een grote inspanning. In Haarlem willen wij bedrijven, bewoners en allerlei samenwerkingsverbanden inspireren en ondersteunen bij het zoeken en vinden van in hun situatie passende oplossingen.

De Haarlemse bijdrage aan verduurzaming

Het Verdrag van Parijs onderstreept de urgentie van het klimaatprobleem en de wens van vele landen om daar wat aan te doen. Dat vraagt ook om forse inspanningen op lokaal niveau. De PvdA heeft daarvoor de volgende voorstellen:

- De gemeente sluit een lokaal klimaatakkoord met zoveel mogelijk partijen (bedrijven, nutsbedrijven, woningcorporaties, vervoersbedrijven, milieugroeperingen en andere geïnteresseerde maatschappelijke organisaties) met daarin eigen lokale klimaatdoelstellingen, in aansluiting op en ter aanvulling van de landelijke doelstellingen en reserveert daarvoor 10 miljoen extra in de komende vier jaar.
- De gemeente stimuleert het tot stand komen van innovatieve ideeën van burgers en bedrijven die de duurzaamheid bevorderen en reserveert minimaal 100.000 euro per jaar voor ondersteuning bij de uitwerking
- De gemeente vervult op het gebied van het klimaat een voorbeeldrol. Zij maakt een integraal plan voor de eigen organisatie, dat vooruitloopt op de deadlines van het nationale en lokale klimaatbeleid.
- In samenwerking met Spaarnelanden BV stimuleert de gemeente bestaande of beginnende ondernemers om productieprocessen te verzinnen waarmee afval- of reststromen kunnen worden omgezet in nieuwe producten of materialen.
- De gemeente zoekt actief naar mogelijkheden voor “zonnevelden” en stimuleert de verdere uitbreiding van “collectieve zonnedaken”.
- De gemeente ontwikkelt in antwoord op de overvloedige regenval door de klimaatverandering een waterbeleid met aandacht voor zaken zoals vergroening van daken, afkoppelen regenafvoer van het riool en het tegengaan van hittestress in de stad.
- Bij de ruimtelijke ordening wordt veel aandacht besteed aan de wettelijke plicht om na te gaan wat de gevolgen zijn van ruimtelijke plannen voor de waterhuishouding (de “watertoets”).

Duurzaamheid & wonen

Het type woningen dat wordt gebouwd, de apparatuur die in woningen aanwezig is en de wijze waarop wij in onze woningen leven, hebben grote invloed op het klimaat. Daarom heeft de PvdA rond wonen de volgende voorstellen:

- Vanaf 2020 is bij elk nieuw project het uitgangspunt dat nieuwbouwwoningen klimaatneutraal en zonder gasaansluiting worden opgeleverd.
- De verduurzaming van de bestaande woningvoorraad krijgt hoge prioriteit.
- Alle woningen in bezit van de woningcorporaties zijn binnen tien jaar zo goed geïsoleerd dat ze het hoogst haalbare energielabel hebben. Hierover komen bindende afspraken met de corporaties. De netto woonlasten mogen hierbij niet omhooggaan.
- De gemeente ondersteunt verduurzaming van de particuliere woningvoorraad financieel door het verschaffen van renteloze leningen of garantiestelling bij een lening van een bank voor rendabele duurzaamheidsinvesteringen.
- Er komen per buurt/wijk plannen voor gemeenschappelijke warmtevoorziening en duurzame elektriciteit. De gemeente faciliteert via Kennemer Energie duurzame initiatieven van inwoners.

Duurzaamheid & verkeer en vervoer

Niet alleen de manier van wonen, maar ook de manier waarop wij ons verplaatsen, heeft grote invloed op het milieu en het klimaat. Op dit terrein heeft de PvdA de volgende voorstellen:

- De kosten van een parkeervergunning worden gekoppeld aan de milieubelasting van een motorvoertuig: hoe milieuvriendelijker hoe goedkoper.
- Vervoer van gevaarlijke stoffen door de stad wordt, waar mogelijk, verder ingeperkt.

- De gemeente bevordert het tot stand komen van een fossielvrij en maximaal efficiënt bevoorradingssysteem van winkels en bedrijven in de binnenstad.

8 Sport en cultuur

Sport en cultuur spelen een wezenlijke rol in de ontwikkeling van mensen en vraagt veelal ook samenwerking met anderen. Passieve sport- en cultuurbeleving geven ontspanning, plezier en ruimte voor reflectie. De PvdA vindt dat iedereen in de stad, ongeacht inkomen, afkomst of geslacht moet kunnen deelnemen aan sport en cultuur.

8.1 Sport

“Een leven lang sporten en bewegen” vinden we een belangrijk motto. En dat moet zoveel mogelijk in de eigen wijk kunnen gebeuren. Onze plannen voor de komende periode zijn:

- De gemeente stimuleert via voorlichting om zoveel mogelijk mensen te laten sporten en bewegen.
- We willen uitbreiding van het jeugdsportfonds, zodat meer kinderen uit gezinnen met een laag inkomen tegen een kleine vergoeding kunnen sporten.
- Grootschalige sportevenementen, waar veel Haarlemmers aan mee kunnen doen, worden ondersteund.
- Via onder andere buurtsportcoaches blijft sport een belangrijk aandachtspunt in wijken.
- Schoolgaande jeugd moet in combinatie met schoolzwemmen en gymnastiek zeker drie uur per week kunnen sporten.
- Statushouders kunnen de eerste drie jaar van hun verblijf in de stad gratis sporten om hun integratie te bevorderen. Vooral het leren zwemmen wordt gestimuleerd;
- Multidisciplinair gebruik van accommodaties wordt gestimuleerd. Hiermee ontstaat ruimte voor nieuwe noodzakelijke en hoogwaardige accommodaties.
- De sportvoorzieningen in het mbo worden op hetzelfde niveau gebracht als bij hbo-instellingen en universiteiten.
- Sportclubs wordt meer mogelijkheden geboden om zelf te zorgen voor het onderhoud van hun sportvoorzieningen.
- De kern- en groeisporten verdienen onze blijvende aandacht. Daarbij geldt dat kern- en groeisportverenigingen alleen voor gemeentesteun in aanmerking komen als zij tegelijkertijd een maatschappelijke bijdrage leveren (social return on investment).
- Gymleerkrachten worden gestimuleerd mee te doen aan talentsignalering en toeleiding naar talentcentra.
- Samen met de voetbalclubs in Haarlem en de KNVB wordt een integraal plan opgesteld om de sportiviteit te verbeteren en het geweld op en rond de velden te reduceren.

8.2 Cultuur

Haarlem is een geweldige cultuurstad met vier grootse podia, prachtige musea, en vele creatieve en kunstzinnige initiatiefnemers. De cultuur is niet alleen een verrijking voor de stad en haar inwoners, maar ook een economische factor van belang. Daarom willen we de cultuur koesteren en versterken. Na twee periodes van bezuinigingen, moet er weer ruimte komen voor nieuwe investeringen. Onze plannen voor de komende periode zijn:

- De programmeringsbudgetten van de verschillende culturele instellingen worden (in fasen) weer gebracht op het niveau van vóór 2010.
- Om initiatieven ter verhoging van de cohesie, de participatie en de educatie goed te kunnen blijven ondersteunen, wordt het budget van het Cultuurstimuleringsfonds opgetrokken naar 350.000 euro.
- De komende vier jaar worden de subsidies jaarlijks weer volledig geïndexeerd.
- Samenwerking tussen culturele instellingen en podia onderling en de samenwerking met bedrijven en organisaties buiten de culturele sector worden bevorderd. Zo kunnen nieuwe kansen ontstaan. Daartoe wordt een cultuurmakelaar aangesteld.
- De voorlichting aan jongeren over de cultuurpas wordt geïntensiveerd.
- Cultuur is van iedereen. Iedereen heeft recht op een betaalbare toegang tot cultuur. Daarom maken we ons sterk voor de HaarlemPas.
- Om hun integratie te bevorderen, kunnen statushouders de eerste drie jaar, dat zij in Haarlem wonen, gratis naar musea en culturele voorstellingen.
- De gemeente start een onderzoek naar de wenselijkheid en mogelijkheid dat Haarlem zich in de nabije toekomst kandidaat stelt voor Europese Culturele Hoofdstad.

9 Goed, degelijk en toegankelijk bestuur

Door de decentralisaties zijn de begrotingen van gemeenten met ongeveer een derde toegenomen. Dat stelt hoge eisen aan de kwaliteit van het bestuur. Als PvdA staan we daarvoor. Goed bestuur van een stad betekent dat de financiën op orde zijn, bestuur en ambtelijk apparaat op hun taak zijn berekend en dat er goede communicatiekanalen zijn met de inwoners van de stad.

Financiën

De tijd van de grote bezuinigingen is voorbij. Onder invloed van onder meer de te verwachten groei van het inwonertal zullen de middelen waarschijnlijk wat toenemen. Dat is ook hard nodig als we al onze ambities waar willen maken. Voor een deel van die ambities in het sociale domein kan gebruik gemaakt worden van het fonds, dat we willen creëren met behulp van eerder ontstane overschotten in het sociale domein. Op financieel gebied gaan wij voor:

- Een degelijk en verantwoord beheer van de aan de gemeente toevertrouwde middelen.
- Kortlopende uitgaven worden gedekt uit de exploitatie. Dat betekent dat er voor extra uitgaven ook extra inkomsten nodig zijn.
- We verwachten een stevige stijging van de bijdrage van het rijk, maar zullen indien nodig ook de ozb verhogen om onze ambities te realiseren.
- We verwachten een stijging van het aantal inwoners en dat betekent ruimte en noodzaak voor extra investeringen. Investeringen kunnen gefinancierd worden met leningen. Zolang er een goede verhouding is tussen de schuld en investeringen heeft schuldaflossing niet onze prioriteit.
- Om de kosten voor de gemeente van het (toenemend) toerisme naar onze stad te kunnen opvangen, wordt de toeristenbelasting verhoogd. Gegeven de tarieven in andere gemeenten zien we ruimte voor een verdubbeling.

Goed bestuur en een goed ambtelijke apparaat

De PvdA zet zich altijd in om een bijdrage te leveren aan een goed bestuur. Voor de komende periode stellen wij verder voor:

- Haarlem stelt zich open op en gaat actief op zoek naar nieuwe mogelijkheden en vormen om de lokale democratie te bestendigen en te versterken.
- Er wordt geïnvesteerd in de kwaliteit van het bestuur van de stad door meer aandacht voor transparantie, de kwaliteit van het debat en het besluitvormingsproces.
- We investeren in optimale bestuurlijke, ambtelijke en maatschappelijke samenwerking met de gemeenten in de regio om de vele gemeente overstijgende problemen goed aan te kunnen pakken;
- Er wordt niet verder bezuinigd op het ambtelijk apparaat, maar geïnvesteerd in de kwaliteitsverbetering, vooral op het punt “Denken en handelen vanuit de burger”.
- De gemeente gaat genderneutraal communiceren met de inwoners van de stad.

Democratie en burgerbetrokkenheid

Er is in het land veel debat over democratie en de betrokkenheid van de burgers bij het bestuur. Ook in Haarlem dienen er in dat opzicht verbeteringen plaats te vinden. Wij willen in de komende periode het volgende in gang zetten:

- De gemeente gaat ervoor zorgen dat er meer tussen en met inwoners in wijken gesproken wordt over de aanpak van maatschappelijke vraagstukken in de wijk.
- Inwoners beslissen zoveel mogelijk zelf over de inrichting van hun buurt.
- De gemeente moedigt initiatieven van bewoners aan en faciliteert deze, waar nodig.
- In samenwerking met de wijkraden wordt gezocht naar mogelijkheden om meer inwoners te betrekken bij het wijkraadswerk.
- Het loket Bewonersinitiatieven wordt versterkt. Er komt in ieder geval een platform waarmee bewonersinitiatieven met elkaar verbonden worden ter uitwisseling van ideeën en ervaringen.
- De gemeente gaat experimenteren met een door loting samengesteld panel van honderd Haarlemmers dat gaat beslissen over de besteding van 100.000 euro op het terrein van duurzaamheid op basis van door bewoners en organisaties ingediende initiatieven. Bij gebleken succes wordt dit jaarlijks herhaald.
- De gemeente zal lokale media ondersteunen, eventueel ook financieel, omdat ze belangrijk zijn voor het goed functioneren van de lokale democratie.